

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.018.01.2022

Pan
Michał Zieliński
Wojewoda Wielkopolski
Wielkopolski Urząd Wojewódzki
Al. Niepodległości 16/18
61-713 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/003 Udostępnianie informacji publicznej przez jednostki administracji rządowej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu, Al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań (dalej: „Urząd” lub „WUW”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Zieliński, Wojewoda Wielkopolski (dalej: Wojewoda) od 29 stycznia 2021 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Zbigniew Hoffmann, Wojewoda Wielkopolski w okresie: od 9 grudnia 2015 r. do 11 listopada 2019 r., Aneta Niestrawska, Wicewojewoda Wielkopolski, w okresie: od 12 do 24 listopada 2019 r., Łukasz Mikołajczyk, Wojewoda Wielkopolski w okresie od 25 listopada 2019 r. do 15 grudnia 2020 r. i Aneta Niestrawska, Wicewojewoda Wielkopolski, w okresie od 16 grudnia 2020 r. do 28 stycznia 2021 r. (akta kontroli str. 5-10a)
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Zapewnienie warunków prawnych i organizacyjnych umożliwiających prawidłową realizację obowiązków związanych z udostępnianiem informacji publicznej.2. Prawidłowość realizacji zadań dotyczących udostępniania informacji publicznej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 do 22 lipca 2022 r.,
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Grzegorz Malesiński, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LPO/87/2022 z 9 maja 2022 r.,2. Mirosław Babkiewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/86/2022 z 9 maja 2022 r. (akta kontroli str. 1-4)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie udostępnianie przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu informacji publicznej.

W Urzędzie zapewniono warunki dla prawidłowej realizacji obowiązków związanych z udostępnianiem informacji publicznej³. Przyjęto odpowiednie regulacje, obejmujące udostępnianie informacji publicznej na wniosek, zamieszczanie jej w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu⁴, jak i poprzez jej wywieszenie lub wyłożenie w siedzibie Urzędu. W regulaminach organizacyjnych merytorycznych komórek Urzędu, w zakresach czynności i odpowiedzialności, oraz w upoważnieniach określono komórki organizacyjne, jak i osoby odpowiedzialne za udostępnianie informacji publicznej. Wewnętrzne regulacje Urzędu nie rozszerzały, ponad regulacje ustawowe, zakresu ograniczeń prawa dostępu do informacji publicznej.

Urząd prawidłowo wywiązywał się z realizacji zadań dotyczących udostępniania informacji publicznej w badanym zakresie. Informacja publiczna na wniosek była udostępniana z zachowaniem terminów ustawowych, a za jej udostępnienie nie pobierano opłat. Nie stwierdzono przypadków bezczynności lub przewlekłości działań w procedowaniu wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Zasadę jawności realizowano poprzez podawanie do publicznej wiadomości (w BIP) objętych badaniem informacji, tj. o naborach na wolne stanowiska pracy, o realizowanych przez Urząd programach gospodarczych i społecznych, o kontrolach przeprowadzonych przez Urząd i w Urzędzie, a także informacji o rejestrach prowadzonych w Urzędzie z określeniem sposobu pozyskania danych w nich zawartych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niepodawania, w niektórych informacjach dotyczących konkursów na wolne stanowiska pracy w Urzędzie i o przeprowadzonych w Urzędzie kontrolach, danych o osobach udostępniających je w BIP, dat wytworzenia tych informacji i umieszczenia ich w BIP⁵. Ponadto w zakresach obowiązków i czynności osób wprowadzających informacje do BIP nie określono tych zadań. Nieprawidłowości te miały jednak charakter formalny, bez istotnego znaczenia dla udostępniania informacji publicznej. W toku kontroli podjęto działania zmierzające do usunięcia części stwierdzonych nieprawidłowości.

Zastrzeżenia NIK dotyczą niewystarczającego nadzoru nad nierzetelnie prowadzonym rejestrem wniosków o udostępnienie informacji publicznej - niektóre wnioski zostały zarejestrowane dopiero w trakcie kontroli NIK. Wprawdzie nie stwierdzono nieprawidłowości przy ich rozpatrywaniu, jednak powyższy sposób prowadzenia ww. rejestru nie pozwalał np. na pozyskiwanie bieżących informacji na temat faktycznej liczby wniosków o udzielenie informacji publicznej, złożonych w danym roku, ani na ustalenie, czy wszystkie wnioski zostały rozpatrzone.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), dalej u.dip.

⁴ Dalej BIP lub Biuletyn.

⁵ Art. 8 ust 6 u.dip.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Zapewnienie warunków prawnych i organizacyjnych umożliwiających prawidłową realizację obowiązków związanych z udostępnianiem informacji publicznej

Opis stanu faktycznego

1.1. Zadania z zakresu udostępniania przez Urząd informacji publicznej zostały określone w regulaminie organizacyjnym Urzędu⁶ i w regulaminach następujących organizacyjnych komórek Urzędu: Biura Obsługi Administracji (dalej: BOA)⁷ i Biura Obsługi i Informatyki (dalej: BOiI)⁸. W regulaminie organizacyjnym Urzędu określono także obowiązek realizacji zadań przez BOiI wynikających z ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (§ 30 ust. 2 pkt 3 lit. g regulaminu). Do zadań BOA należało koordynowanie spraw związanych z udostępnianiem w Urzędzie informacji publicznej na wniosek i z ponownym wykorzystywaniem informacji sektora publicznego na wniosek (§ 31 ust. 2 lit. d regulaminu). Zasady udostępniania informacji publicznej zostały w Urzędzie szczegółowo uregulowane:

- a) w zakresie udostępniania informacji publicznej na wniosek - w zarządzeniu nr 400/17 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 24 sierpnia 2017 r. ws. udostępniania informacji publicznej na wniosek w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu (dalej: zarządzenie nr 400/17);
- b) w zakresie udostępniania informacji publicznej w BIP - w zarządzeniu nr 64/20 z 26 lutego 2020 r. ws. „Zasad publikowania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu”⁹ (dalej: zarządzenie nr 64/20).

Aktualizując zarządzeniem nr 610/2021 z 17 listopada 2021 r. regulamin organizacyjny Urzędu Wojewoda nałożył na dyrektorów komórek organizacyjnych Urzędu i ich zastępców obowiązki zapewniania prawidłowej realizacji zadań określonych przepisami udip oraz ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego¹⁰ (w zakresie

⁶ Wprowadzony zarządzeniem nr 585/18 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 28 grudnia 2018 r. ws. regulaminu organizacyjnego Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu (obowiązujący do 26 czerwca 2019 r.); następnie wprowadzony jego zarządzeniem: nr 231/19 z 27 czerwca 2019 r., zmieniony jego zarządzeniem nr 24/20 z 24 stycznia 2020 r. (obowiązujący do 15 czerwca 2020 r.); następnie wprowadzony jego zarządzeniem nr 246/20 z 16 czerwca 2020 r., zmieniony jego zarządzeniami: nr 181/21 z 30 kwietnia 2021 r., nr 280/21 z 2 lipca 2021 r., nr 358/21 z 27 lipca 2021 r., nr 459/21 z 22 września 2021 r. i nr 525/21 z 14 października 2021 r. (obowiązujący do 16 listopada 2021 r.); następnie wprowadzony jego zarządzeniem nr 610/21 z 17 listopada 2021 r. i zmieniony jego zarządzeniem nr 194/22 z 27 kwietnia 2022 r. W regulaminie przypisano dyrektorom komórek organizacyjnych Urzędu i ich zastępcom zadania z zakresu realizacji obowiązku wynikających z przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446, ze zm.– uchylona z dniem 8 grudnia 2021 r.), w tym m.in. do udostępniania na wniosek informacji publicznej oraz informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania, co stanowiło upoważnienie dla dyrektorów komórek organizacyjnych Urzędu i ich zastępców do działania w tym zakresie w imieniu Wojewody.

⁷ Wprowadzony zarządzeniem nr 43/17 z dnia 18 września 2017 r. Dyrektora Generalnego Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu ws. regulaminu organizacyjnego Biura Organizacyjno-Administracyjnego, (obowiązujący do 1 kwietnia 2019 r.), następnie wprowadzony jego zarządzeniem nr 12/19 z 2 kwietnia 2019 r. i zmieniony jego zarządzeniem nr 19/20 z 6 sierpnia 2020 r. (obowiązujący do 27 lipca 2021 r.); następnie wprowadzony jego zarządzeniem nr 43/21 z 28 lipca 2021 r.

⁸ Wprowadzony zarządzeniem nr 40/17 Dyrektora Generalnego Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu z dnia 11 września 2017 r. ws. regulaminu organizacyjnego Biura Obsługi i Informatyki, zmieniony jego zarządzeniami: nr 27/18 z 31 sierpnia 2018 r. i nr 55/21 z 15 października 2021 r.

⁹ Zmienionym jego zarządzeniem nr 510/21 z 4 października 2021 r. Do 26 lutego 2020 r. obowiązywało zarządzenie nr 317/15 z 28 maja 2015 r. Wojewody Wielkopolskiego w Poznaniu ws. „Zasad publikowania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu”.

¹⁰ Dz. U. 2021 poz. 1641 (ustawa weszła w życie od 8 grudnia 2021 r.)

udostępniania na wniosek informacji publicznej oraz informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania). W zarządzeniu zawarto także obowiązek zamieszczania i aktualizacji przez wszystkich dyrektorów, w uzgodnieniu z BOiI, informacji w BIP oraz przygotowywania informacji na potrzeby komunikacji społecznej. Dyrektor BOA wyjaśniła, że *przepisy te zostały dostosowane do ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego, która uchylila ustawę o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego.*

Obowiązujące w Urzędzie regulacje nie zawierały ograniczeń udostępniania informacji publicznej w zakresie innym niż wynikający z przepisów udip.

W odniesieniu do udostępniania przez Urząd informacji publicznej w okresie stanu epidemii COVID-19 ustalono, że na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, w Urzędzie wprowadzono odpowiednio aktualizowane¹¹ regulacje, które obejmowały ograniczenia w jego funkcjonowaniu. Dyrektor BOA wyjaśniła, że *nie wpływały one negatywnie na prawidłową realizację wniosków o udzielenie informacji publicznej ani na obsługę merytoryczną i techniczną strony podmiotowej Urzędu BIP.*

(akta kontroli str. 17-143, 150-367)

1.2. W Urzędzie proces udostępniania informacji publicznej na wniosek, na podstawie zarządzenia nr 400/17, monitorował i nadzorował Oddział Organizacyjny BOA¹². W tym celu wnioski o udostępnienie informacji publicznej były ewidencjonowane – w centralnym rejestrze tych wniosków, opartym na informatycznym systemie elektronicznego zarządzania dokumentacją (dalej: WUWeu), stosowanym w Urzędzie m.in. do obsługi spraw. Rejestr ten miał charakter otwarty - dane wynikające z wniosku i jego obsługi były wprowadzane przez każdego z pracowników poszczególnych komórek organizacyjnych, właściwego dla obsługi danego wniosku¹³.

(akta kontroli str. 17-27, 368-373, 378-428)

W Urzędzie nie określono wzoru wniosku o udostępnienie informacji publicznej.

(akta kontroli str. 17-20, 933-935)

1.3. Na internetowej stronie BIP w zakładce: „Dostęp do informacji” zamieszczono warunki dotyczące terminu, sposobu i formy udostępniania informacji publicznej na wniosek. Podano także formy dostarczenia wniosku¹⁴ do Urzędu przez zainteresowanych, zasady wnoszenia ewentualnych opłat za udostępnienie informacji publicznej (wyłącznie w przypadkach określonych w art. 15 udip), a także

¹¹ W formie ogłoszeń Dyrektora Generalnego Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu o wprowadzeniu ograniczeń w funkcjonowaniu Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu z 15, 20 marca 2020 r., aktualizowanych 20 kwietnia 2020 r., z 21 kwietnia, 4, 8, 18, 22, maja, aktualizowanych 28 maja 2020 r., 1 czerwca, aktualizowanego 10 i 19 czerwca 2020 r., z 22 czerwca, 10 sierpnia, 3 września, aktualizowanych 5 października 2020 r., 12 i 26 października, aktualizowanych 6 listopada 2020 r., z 2 i 28 grudnia 2020 r., aktualizowanych 19 stycznia 2021 r. i 12 lutego 2021 r., z 27 lutego, 7 maja 2021 r., aktualizowanego 14 czerwca, 31 sierpnia, 29 września, 29 października, 30 listopada, 15 grudnia 2021 r. i 31 stycznia 2022 r.

¹² Komórka organizacyjna BOA.

¹³ Rejestr zawierał m.in. sygnaturę (automatycznie nadawaną przy jego rejestracji), datę wpływu wniosku do Urzędu, datę utworzenia (wprowadzaną przez merytorycznego pracownika właściwej komórki Urzędu), typ i opis dokumentu, opis w rejestrze, dekretację, skrót nadawca / odbiorca, nr kancelaryjny / nr dokumentu, dotyczy i znak pisma a także zakładkę „szczegóły”, pod którą widniały m.in. skany dokumentacji dotyczącej danego wniosku i szczegółowe dane dotyczące imiennego przyjęcia przez pracownika, daty wysłania odpowiedzi i jej formy.

¹⁴ Wniosek można było dostarczyć w jeden z następujących sposobów: przesłać pocztą elektroniczną na adres e-mail komórek organizacyjnych WUW lub na adres: wuw@poznan.uw.gov.pl, w formie dokumentu elektronicznego poprzez e-PUAP, przesłać pocztą na adres WUW, złożyć osobiście w kancelarii głównej WUW lub w jego delegaturach, przesłać faksem na numery sekretariatów komórek organizacyjnych urzędu.

poinformowano o terminie, sposobie i formie udostępnienia informacji publicznej, trybie odwoławczym w razie odmowy udostępnienia informacji publicznej i jego warunkach.

(akta kontroli str. 933-935)

Zgodnie z przedłożonym wykazem, w Urzędzie na dzień 3 maja 2022 r. wyznaczonych było 103 redaktorów BIP z 15 wydziałów (od jednego do 23 redaktorów z wydziału). W zarządzeniu nr 64/20 Wojewoda określił osoby odpowiedzialne za przygotowanie informacji publicznej do publikacji w Biuletynie i za jej zamieszczenie. Do zadań Dyrektora BOiI należało m.in. wyznaczenie osoby redagującej BIP zwanej „koordynatorem BIP”, który ma zostać zgłoszony na stronę główną BIP (www.bip.gov.pl). W Urzędzie wyznaczony został koordynator BIP, do którego zadań należało m.in. zarządzanie strukturą i treścią BIP w zakresie informacji dotyczących prac Wojewody, Wicewojewody oraz Urzędu, publikowanie treści w BIP, koordynowanie zadań z zakresu redagowania BIP, sporządzanie potwierżeń publikacji w BIP. Do zadań koordynatora BIP należało również m.in. umieszczanie informacji publicznych dostarczonych przez redaktorów BIP w ustalonym miejscu i czasie oraz prowadzenie wykazu redaktorów BIP wyznaczanych przez dyrektorów wydziałów.

Dyrektor Biura Informatyki zapewniał zastępstwo na czas nieobecności w pracy koordynatora BIP (zmiana § 2 ust. 1 zarządzenia wojewody Wielkopolskiego w sprawie zasad publikowania Informacji w BIP z 4 października 2021 r.). Zastępowalność w ww. komórce nie została określona, co opisano w części dotyczącej nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 774-784)

Z dokumentacji przedłożonej do kontroli wynika, że za funkcjonowanie podmiotowej strony BIP Urzędu (w tym: zamieszczanie informacji na stronach BIP) odpowiadały łącznie trzy osoby. W dwóch przypadkach zadania dotyczące umieszczania w BIP (oraz wymóg wzajemnej zastępowalności) nie zostały określone w zakresach czynności, pomimo ich faktycznego wykonywania. Zagadnienie to zostało szczegółowo przedstawione w części wystąpienia dotyczącej nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 17-22, 138-143, 147-149)

1.4. Warunki dla realizacji zadań dotyczących udostępniania informacji publicznych innych niż obsługa BIP, tzn. informacji udostępnianej na wniosek, zostały określone w zarządzeniu nr 400/17. Szczegółowo uregulowano w nim tryb m.in. postępowania przez pracowników poszczególnych merytorycznych komórek organizacyjnych, którzy zajmują się rozpatrywaniem wniosku: od momentu jego wpływu do Urzędu, aż do jego obsługi (zakończenia postępowania). W systemie Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (dalej: EZD) dla spraw dotyczących udostępnienia informacji publicznej wyznaczono nr JRWA „1331” jako właściwy dla ich rejestrowania i dalszej obsługi. W ww. zarządzeniu wskazano również na sposób rozwiązywania sporów kompetencyjnych¹⁵ i dotyczących właściwości komórek organizacyjnych Urzędu¹⁶, wskazano terminy i formy udostępniania informacji publicznej. Określono zasady udostępniania informacji publicznej w przypadkach, gdy wymagane jest poniesienie dodatkowych kosztów z tym związanych, formę i tryb informowania o tym wnioskodawcy oraz zasady pobierania stosownej opłaty. Wskazano, że informacje

¹⁵ § 4.3. Spory te rozstrzyga Dyrektor BOA.

¹⁶ § 5.1. W przypadku, gdy dany wniosek dotyczy szerszego zakresu, wymagającego do obsługi współpracy kilku komórek organizacyjnych, właściwym dla udzielenia informacji publicznej jest ta komórka organizacyjna, której działalności dotyczy wniosek w przeważającym zakresie.

podpisuje dyrektor właściwej komórki organizacyjnej Urzędu lub jego zastępca, a decyzje o odmowie udostępnienia informacji publicznej i o umorzeniu postępowania w sprawie udostępnienia informacji publicznej podpisuje Wojewoda.

Za wprowadzanie danych do rejestru odpowiedzialna była komórka organizacyjna właściwa dla udzielania odpowiedzi, a nadzorowanie prowadzenia rejestru i monitorowanie terminowości udzielania tych odpowiedzi należało do zadań BOA – zadanie to było pisemnie wyznaczone pracownikowi tej komórki¹⁷. W 16 komórkach organizacyjnych Urzędu wyznaczono pracowników¹⁸, których zadaniem było załatwianie wniosków o udostępnienie informacji publicznej, wpływających do danej komórki. Badanie losowo wybranej dokumentacji dotyczącej ośmiu pracowników, którzy w okresie objętym kontrolą NIK obsługiwali wnioski o udostępnienie informacji publicznej wykazało, że byli oni merytorycznie przygotowani do swoich zadań, posiadali 2-11 letni staż pracy i dwaj z nich byli w tym czasie przeszkoleni z zakresu dostępu do informacji publicznej. Zastępca Dyrektora BOA podał w wyjaśnieniach, że *z uwagi na liczbę pracowników i szeroki zakres działalności Urzędu, to dyrektor właściwej komórki organizacyjnej imiennie wyznacza pracownika, do przygotowania projektu odpowiedzi dla wnioskującego o udostępnienie informacji publicznej*. Dyrektor BOA wyjaśniła ponadto, że *wszyscy pracownicy Urzędu mogą korzystać ze szkoleń organizowanych przez Urząd jak i przez Krajową Szkołę Administracji Publicznej w ramach różnego rodzaju szkoleń oraz w ramach szeroko rozumianego samokształcenia*.

(akta kontroli str. 17-27, 147-149, 431-468h)

1.5. Problematyka realizacji obowiązków dotyczących udostępnienia informacji w Urzędzie nie była przedmiotem kontroli wewnętrznych, audytów ani kontroli zewnętrznych.

(akta kontroli str. 19, 430a)

1.6. Zdaniem Dyrektora BOA, *w Urzędzie w latach objętych kontrolą nie wystąpiły problemy z obsługą procesu udostępniania informacji publicznej, w tym publikacji informacji na stronie podmiotowej Urzędu BIP*.

W Urzędzie nie prowadzono okresowej oceny stanu realizacji zadań z zakresu obsługi wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Niektóre wnioski o udostępnienie informacji publicznej zostały zarejestrowane w centralnym rejestrze wniosków o udostępnienie informacji publicznej dopiero w trakcie kontroli NIK. Zagadnienie to zostało przedstawione w części dotyczącej nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 17-22, 368-373, 379-468d)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie następujące nieprawidłowości.

1. W objętych badaniem zakresach czynności trzech pracowników Urzędu, odpowiedzialnych m.in. za zamieszczanie informacji na stronach BIP Urzędu, w dwóch nie zapisano zadań dotyczących umieszczania informacji publicznej w BIP. Nie określono również wymogu ich wzajemnej zastępowalności, niezbędnej dla utrzymania ciągłości realizacji zadań z ww. zakresu. O ile w zakresie obowiązków i czynności koordynatora BIP wskazano, kto ją zastępuje i kogo ona zastępuje, o tyle w zakresach obowiązków i czynności pozostałych

¹⁷ Polegało ono na bieżącym śledzeniu realizacji terminu udzielenia informacji publicznej, zawartego we wniosku, przez wyznaczonego pracownika ww. komórki.

¹⁸ W tym w 2019 r.: 834, w 2020 r.: 870, w 2021 r.: 868 i w 2022 (do 30 kwietnia): 879 pracowników.

dwóch pracowników nie wskazano, że zastępują one ww. osobę i że do ich zakresu obowiązków i czynności należy publikowanie treści w BIP. Zgodnie ze standardem II A pkt 4 określonym w załączniku do Komunikatu w sprawie standardów kontroli zarządczej¹⁹, do Urzędu należy precyzyjne określenie zakresu uprawnień delegowanych poszczególnym osobom zarządzającym lub pracownikom, który powinien być odpowiedni do wagi podejmowanych decyzji, stopnia ich skomplikowania i ryzyka z nimi związanego. Zaleca się ponadto delegowanie uprawnień do podejmowania decyzji, zwłaszcza tych o bieżącym charakterze, a z opisu stanowisk pracy i określenia zakresu kompetencji pracowników Urzędu wynikać powinno w sposób jednoznaczny, że wskazane osoby mają przypisane odpowiednie zadania, zarówno do umieszczania informacji w BIP, jak i do wzajemnego zastępstwa. Wojewoda, wyjaśnił, że w zakresie obowiązków, uprawnień koordynatora BIP zostali wskazani jako zastępcy dwaj pracownicy celem zapewnienia ciągłości realizacji zadań. W zakresach obowiązków tych pracowników określono jako obowiązek, wykonywanie innych zadań zleconych przez przełożonych w ramach zadań wykonywanych przez oddział.

(akta kontroli str. 17-22, 138-143, 147-149, 952-956)

2. Centralny rejestr wniosków o udostępnienie informacji publicznej był w okresie objętym kontrolą NIK prowadzony nierzetelnie, bowiem nie ujmowano w nim na bieżąco części wniosków o udostępnienie informacji publicznej, które wpływały do Urzędu. W myśl § 15 ust. 6 zarządzenia nr 400/17 do zadań pracownika merytorycznego obsługującego dany wniosek należało zarejestrowanie go w ww. rejestrze w momencie rozpoczęcia obsługi korespondencji, natomiast niektóre wnioski zostały zarejestrowane na długo po zakończeniu ich obsługi, w tym część dopiero w trakcie kontroli NIK²⁰. I tak: 38 wniosków, które wpłynęły i zostały obsłużone w 2019 r., miało sygnatury z 2022 r. a 3 wnioski - sygnatury z 2020 r.; 21 wniosków, które wpłynęły i zostały obsłużone w 2020 r., miało sygnatury z 2022 r., a 7 wniosków - sygnatury z 2021 r.; 13 wniosków, które wpłynęły i zostały obsłużone w 2021 r., zostało zarejestrowanych w 2022 r. Wprawdzie badanie próby złożonej z 10 wniosków zarejestrowanych w 2022 r. a pochodzących z lat z 2019 – 2021 nie wykazało nieterminowości w ich obsłudze²¹, jednak powyższy sposób prowadzenia ww. rejestru nie pozwalał np. na pozyskiwanie bieżących informacji na temat faktycznej liczby wniosków o udostępnienie informacji publicznej, złożonych w danym roku, ani na automatyczne monitorowanie terminowości udzielanych odpowiedzi na wnioski o udostępnienie informacji publicznej, jakie wpływały do Urzędu. Zadania z zakresu nadzoru nad prowadzeniem ww. rejestru należały do BOA; Zastępca Dyrektora ww. komórki podał w wyjaśnieniach, że *monitorowanie prawidłowości realizacji ww. zadań odbywało się poprzez możliwość bieżącego wglądu merytorycznych pracowników ww. biura w stan zaawansowania obsługi danej sprawy i możliwość ich reagowania w przypadku zaistnienia opóźnienia, rejestr ma charakter pomocniczy, a monitorowanie terminowości obsługi wniosków odbywa się bez jego użycia, z zastosowaniem procedury określonej w zarządzeniu nr 400/17. Dodał on, że nastąpiło przypomnienie i pouczenie*

¹⁹ Komunikat nr 23 Ministra Finansów z 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 r. nr 15, poz. 84).

²⁰ Tzn. na dzień kontroli NIK 25 maja 2022 r.

²¹ Monitorowanie terminowości obsługi było w Urzędzie prowadzone przy użyciu odrębnego, ręcznie prowadzonego rejestru.

pracowników o bieżącym uzupełnianiu rejestru w WUew (system informatyczny Urzędu).

(akta kontroli str. 17-22, 368-373, 379-468d)

OCENA CZĄSTKOWA

W Urzędzie zapewniono odpowiednie warunki prawne, organizacyjne i kadrowe, umożliwiające prawidłową realizację zadań związanych udostępnianiem informacji publicznej na wniosek i w BIP. Nieokreślenie w zakresach zadań pracowników odpowiedzialnych za prowadzenie stron BIP obowiązku w tym zakresie ani wzajemnych zastępstw, nie wpływało na prawidłowość zamieszczania informacji w BIP. Przyjęte regulacje nie ograniczały prawa dostępu do informacji publicznej. Za udostępnianie informacji publicznej nie przewidziano opłat, innych, niż wynikające z art. 15 udir. Zapewniono także terminową, merytoryczną i prawidłową technicznie obsługę BIP, nie wystąpiły opóźnienia w procedowaniu wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Nierzetelny nadzór nad centralnym rejestrem wniosków o udostępnienie informacji publicznej skutkowało tym, że rejestracja ww. wniosków miała charakter zmienny, co uniemożliwiało uzyskiwanie rzetelnych informacji na temat liczby i rodzaju przyjmowanych wniosków w danym roku. Nie stwierdzono jednak wpływu ww. nieprawidłowości na jakość obsługi tych wniosków.

2. Prawidłowość realizacji zadań dotyczących udostępniania informacji publicznej

2.1. Podmiotowa strona BIP Urzędu prowadzona była w systemie opracowanym i przygotowanym przez pracowników Oddziału Informatyki w BOil. Zastępca Dyrektora BOil podał, że *system działał w infrastrukturze technicznej będącej pod kontrolą Urzędu. Uprawnienia do panelu administracyjnego posiadało 12 osób. Konta zabezpieczone były identyfikatorami i hasłami. Po trzech miesiącach nieużywania hasła następowala blokada konta użytkownika, co wymuszało zmianę hasła. Dostęp do panelu administratora BIP był realizowany tylko i wyłącznie z komputerów służbowych przyłączonych do sieci Urzędu, na których zmiana hasła jest wymuszana co 90 dni. W przypadku pracy zdalnej dostęp był możliwy z wykorzystaniem systemu Virtual Private Network (VPN).*

(akta kontroli str. 940-941)

Szczegółowym badaniem NIK objęto cztery kategorie informacji publicznej, które zgodnie z przepisami udir, powinny być zamieszczone w BIP Urzędu²².

Strony BIP Urzędu zawierały informacje dotyczące naborów kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska, w poszczególnych latach. Analiza ośmiu²³ postępowań przeprowadzonych w 2022 r. wykazała, że strony BIP dotyczące poszczególnych postępowań zawierały wymagane informacje, w tym: określono warunki jakie należy spełnić ubiegając się o zatrudnienie, ogłoszono wynik postępowania z podaniem imienia i nazwiska osoby nowo zatrudnianej. Nie wszystkie informacje dotyczące ofert pracy, wyników konkursu zawierały dane wymagane art. 8 ust. 6 pkt 2-4 udir. Zagadnienie to zostało szczegółowo przedstawione w części dotyczącej nieprawidłowości.

²² W tym: nabór kandydatów do zatrudnienia, realizacja programów dotyczących zadań publicznych, informacja o prowadzonych rejestrach i ewidencjach i dokumentacja przebiegu i efektów kontroli przeprowadzonych przez Urząd i w Urzędzie.

²³ Oferty pracy nr.: 2, 3, 4, 27, 31, 37, 39, 51.

(akta kontroli str. 834-885)

W Urzędzie, w latach objętych kontrolą, realizowanych było 58 programów dotyczących zadań publicznych. Informacje o tych programach umieszczone były na stronach BIP Urzędu, w podziale na: „programy gospodarcze” i „programy społeczne”. Szczegółowym badaniem pod względem umieszczenia danych wymaganych art. 8 ust. 6 udip objęto osiem z nich²⁴. Wszystkie objęte badaniem programy zawierały dane określające podmiot udostępniający informację, tożsamość osoby, która wytworzyła informację (lub odpowiada za jej treść), dane osoby która wprowadziła informację do BIP oraz czas wytworzenia informacji i czas jej udostępnienia.

(akta kontroli str. 830-833, 901-923)

Na stronach BIP Urzędu znajdowały się informacje o prowadzonych rejestrach, ewidencjach i archiwach (wynikających z przepisów prawa), z podziałem na poszczególne jednostki organizacyjne Urzędu. Szczegółowym badaniem objęto informacje o rejestrach prowadzonych w BOiI²⁵, w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego²⁶, w Wydziale Infrastruktury i Rolnictwa²⁷ i w Wydziale Nadzoru Prawnego²⁸. Wszystkie informacje o tych rejestrach zawierały dane wymagane art. 8 ust. 6 udip oraz informacje o możliwości i sposobie pozyskania danych, o ile nie zostały bezpośrednio umieszczone w BIP.

(akta kontroli str. 830-833, 886-900)

Na stronach BIP Urzędu znajdowały się informacje dotyczące dokumentacji przebiegu i efektów kontroli przeprowadzonych w latach 2019 -2022 oraz wystąpień, stanowisk, wniosków i opinii podmiotów ich przeprowadzających, z podziałem na kontrole przeprowadzane w Urzędzie i przeprowadzane przez pracowników Urzędu. Analiza ośmiu informacji o wynikach kontroli przeprowadzonych przez Urząd²⁹ wykazała, że zawierały one dane wynikające z art. 8 ust. 6 pkt 2-4 udip. Natomiast wszystkie informacje o zakończonych kontrolach w Urzędzie, umieszczone w BIP, nie zawierały danych z art. 8 ust. 6 pkt 2-4 udip. Zagadnienie to zostało szczegółowo przedstawione w części dotyczącej nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 830-833, 924-931, 946-951)

Strona BIP zawierała logo (znak graficzny) BIP, umieszczone w górnej części strony, adres redakcji strony BIP, dane kontaktowe osoby redagującej stronę BIP, instrukcję korzystania ze strony, menu przedmiotowe i moduł wyszukiwujący. Strona BIP Urzędu nie zawierała niewyjaśnionych skrótów, treści zgromadzone w BIP były udostępnione

²⁴ Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, Obszar wsparcia rodziny 2019, Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID – 19, Realizacja programów w zakresie profilaktyki HIV / AIDS, Program „Za życiem”, Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych 2022, Pokonać bezdomność program pomocy osobom bezdomnym Program osłonowy „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

²⁵ Rejestr przesyłek wpływających, Rejestr przesyłek wychodzących, Rejestr pism wewnętrznych, Rejestr aktów stanowionych przez JSR przesłanych Wojewodzie.

²⁶ Wykaz podmiotów uprawnionych do preferencyjnej obsługi telekomunikacyjnej i pocztowej województwo wielkopolskie; Wykaz podmiotów o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania państwa lub gospodarki, ochrony życia, zdrowia lub bezpieczeństwa obywateli, mających prawo pierwszeństwa do zaopatrywania się w paliwa pochodzące z zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, mających siedzibę na obszarze województwa; Ewidencja obszarów, obiektów i urzędzeń podlegających obowiązkowej ochronie znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego; Ewidencja kontroli straży gminnych (miejskich) na terenie województwa wielkopolskiego.

²⁷ Rejestr ośrodków doskonalenia techniki jazdy prowadzonych przez Wojewodę Wielkopolskiego, Wykaz przedsiębiorstw prowadzących ośrodki szkolenia kierowców wykonujących przewóz drogowy.

²⁸ Elektroniczny Centralny Rejestr Sygnałów Obywatelskich.

²⁹ W tym: Hipomedical Centrum Hipoterapii i Rehabilitacji „Zabajka” Złotów; Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzykosach; Ostrzeszowskie Centrum Zdrowia; Stowarzyszenie „Dać pomoc”; PCPR w Śremie; Straż Miejska w Nowym Tomyślu, Urząd Gminy Kołaczkowo i Szpital Powiatowy w Śremie.

w czytelny sposób oraz nie były zabezpieczone ich przed drukowaniem i kopiowaniem. Strona podmiotowa BIP nie zawierała reklam.

(akta kontroli str. 830-833)

Na stronie podmiotowej BIP Urzędu opublikowano warunki ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego. Określono, że przekazanie informacji sektora publicznego w celu jej ponownego wykorzystania następuje: na wniosek, w przypadku gdy informacja nie została udostępniona w BIP lub na portalu danych (<https://dane.gov.pl/pl>); gdy została udostępniona w innym systemie teleinformatycznym niż BIP Urzędu i portal danych (<https://dane.gov.pl/pl>) i nie zostały określone warunki ponownego wykorzystania lub opłaty za ponowne wykorzystanie albo nie poinformowano o braku takich warunków i opłat; gdy będzie wykorzystywana na innych warunkach niż zostały dla tej informacji określone lub gdy została udostępniona lub przekazana na podstawie innych ustaw określających zasady i tryb dostępu do informacji będących informacjami sektora publicznego. Ww. informacja o ponownym wykorzystaniu zawierała dane wymagane przepisem art. 8 ust. 6 udip.

(akta kontroli str. 824-829)

Zgodnie z przepisem art. 14 ust. 5 ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami³⁰, na stronie podmiotowej Urzędu BIP udostępniono dane kontaktowe koordynatora do spraw dostępności, a także treść planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz raport³¹ o stanie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami³². Przedmiotowa informacja zawierała dane wymagane art. 8 ust. 6 udip.

(akta kontroli str. 144-146, 821-822)

2.2. Urząd, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej³³, przekazywał ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji informacje niezbędne do zamieszczenia na stronie głównej BIP. Dyrektor BOA wyjaśniła, że *Urząd na bieżąco przekazywał informacje na stronę podmiotową Urzędu BIP. W okresie objętym przedmiotową kontrolą dane te nie zmieniły się.*

(akta kontroli str. 17-20)

2.3. Treści informacji publicznych udostępnianych na stronie podmiotowej Urzędu BIP były zabezpieczone zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu BIP. W wyjaśnieniach Zastępcy Dyrektora BOiI podał, że *przedmiotowa strona była chroniona przez sprzętowo-programowy moduł bezpieczeństwa, uniemożliwiający zniszczenie lub modyfikację informacji publicznych zawartych w BIP przez osoby nieuprawnione. Strona podmiotowa Urzędu BIP zawierała również rozwiązania chroniące przed celowym spowolnieniem lub uniemożliwieniem dostępu do jej zasobów.*

(akta kontroli str. 774-775)

Strony BIP Urzędu były wyposażone w mechanizm dziennika, prowadzony w sposób automatyczny, który zabezpieczał możliwość identyfikacji czasu rzeczywistego udostępnienia informacji w BIP. Data i godzina publikacji na stronie BIP oraz data

³⁰ Dz. U. poz. z 2020 r. poz. 1062, ze zm.

³¹ Sporządzony i przekazany w terminie ustawowym.

³² Vide: <https://www.poznan.uw.gov.pl/deklaracja-dostepnosci>; <https://www.poznan.uw.gov.pl/plan-dzialan-zapewnianie-dostepnosci-osobom-ze-szczegolnymi-potrzebami-w-latach-2020-2022>; <https://www.poznan.uw.gov.pl/raport-o-stanie-zapewniania-dostepnosci-wielkopolskiego-urzedu-wojewodzkiego-w-poznaniu>.

³³ Dz.U. z 2007 r. Nr 10, poz. 68, dalej: rozporządzenie BIP.

i godzina zmiany treści informacji były widoczne w metryce pod umieszczoną informacją. System BIP połączony był z wewnętrznym systemem monitoringu, którego zadaniem było kontrolowanie poprawności działania stron BIP. W Urzędzie dokonywano kontroli dziennika BIP, z wykorzystaniem panelu administratora monitorującego pracę całego systemu. Według wyjaśnień Zastępcy Dyrektora BOiI, *w każdy dzień powszedni następuje logowanie do systemu, aby sprawdzić prawidłowość funkcjonowania strony BIP i wynik tego logowania zostaje automatycznie zapisany przez system. System monitoringu sprawdzał dostępność strony internetowej BIP Urzędu oraz badał treści zawarte na głównej stronie BIP Urzędu, a także podstawowe parametry jej funkcjonowania, jak np. czas dostępu i odpowiedź z serwera w celu szybkiego powiadomienia administratorów o ewentualnym nieprawidłowym wyglądzie strony. Zastosowany system monitoringu działał w trybie ciągłym. Ponadto administratorzy systemu przeglądali dziennik zdarzeń (dostępny w Panelu Administratora) w celu sprawdzenia poprawności działania strony BIP Urzędu. W okresie objętym kontrolą, wg wyjaśnień Wojewody, nie wystąpiły braki dostępu do stron BIP Urzędu.*

Zagadnienia dotyczące tworzenia kopii zapasowych i archiwizacji danych uregulowane zostały w załączniku nr 2 do „Polityki bezpieczeństwa danych osobowych i bezpieczeństwa teleinformatycznego w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim”. Zgodnie z § 16.1 załącznika, wykonanie kopii zapasowych polegało na wykonywaniu duplikatu systemu, plików, programów, bądź całego dysku twardego, w celu jak najszybszego przywrócenia sprawności systemu w przypadku awarii. Obowiązek kopiowania informacji na odrębne nośniki danych został uregulowany, a kopie lokalne miały być wykonywane w każdy dzień roboczy. Według wyjaśnień Wojewody, *do wykonywania kopii bezpieczeństwa informacji zgromadzonych w bazie danych strony BIP Urzędu wykorzystywany był dedykowany do tego celu system informatyczny, zewnętrzne nośniki zawierały kopie informacji zgromadzonych w bazie danych strony BIP Urzędu i znajdowały się w innej lokalizacji niż chroniony system BIP. Kopie przechowywane były przez 14 dni. Według wyjaśnień Zastępcy Dyrektora BOiI, kopie bezpieczeństwa systemu BIP wykonywane są za pomocą platformy backupowej. Backupy wykonywane są automatycznie, w każdy dzień roboczy, zachowując 14 ostatnich kopii. Po wykonaniu procesu archiwizacji system przesyła na skrzynki pocztowe administratorów, raport z wykonanej kopii. Podczas procesu archiwizacji jest przeprowadzany automatycznie przegląd poprawności wykonanej kopii systemu BIP.*

(akta kontroli str. 774-775, 940, 785-786, 940, 942-943, 957-981)

2.4. Urząd nie udostępniał informacji sektora publicznego o szczególnym znaczeniu dla rozwoju innowacyjności w państwie lub rozwoju społeczeństwa informacyjnego do ponownego wykorzystania w rozumieniu ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego³⁴. Wojewoda wyjaśnił, że *biorąc pod uwagę szczególne znaczenie określonych informacji sektora publicznego dla rozwoju innowacyjności lub społeczeństwa informacyjnego, posiadaną przez podmioty zobowiązane, infrastrukturę teleinformatyczną do gromadzenia i udostępniania informacji sektora publicznego, a także możliwości techniczne przechowywania tych informacji, Rada Ministrów nie określiła do tej pory w drodze rozporządzenia zakresu informacji sektora publicznego przeznaczonych do udostępniania w portalu danych wraz z wykazem podmiotów zobowiązanych do ich udostępniania oraz harmonogramu udostępniania i aktualizowania w portalu*

³⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 1641 (obowiązująca od 8 grudnia 2021 r.).

danych informacji sektora publicznego oraz metadanych, o których mowa w art. 32 ust. 3 ww. ustawy, a także sposobu udostępniania informacji sektora publicznego.

(akta kontroli str. 14-20, 944-945)

2.5. Według danych przedłożonych do kontroli przez BOA³⁵, liczebność wniosków o udostępnienie informacji publicznej, które w okresie objętym kontrolą NIK wpłynęły do Urzędu, przedstawiała się następująco:

- a) w 2019 r. wpłynęły 272 wnioski, w tym 244 wniosków załatwiono pozytywnie (tzn. udostępniono informację publiczną). We wszystkich przypadkach dotyczyły one informacji prostej (tzn. nieprzetworzonej), w dziewięciu przypadkach wnioskodawcom wydano decyzje o odmowie udostępnienia informacji publicznej (z tego jeden dotyczył informacji prostej i dziewięć – informacji przetworzonej), w jednym przypadku umorzono postępowanie o udostępnienie informacji publicznej (w sytuacji o której mowa w art. 14 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej), w 17 przypadkach pisemnie poinformowano wnioskodawców, że Urząd nie dysponuje informacją publiczną, nie jest podmiotem zobowiązanym do jej udostępnienia, lub wskazana we wniosku informacja nie była informacją publiczną. W jednym przypadku wnioskodawca wycofał wniosek (z uwagi na powzięcie przez niego informacji o braku właściwości miejscowej Urzędu),
- b) w 2020 r.: wpłynęły 322 wnioski, w tym 288 wniosków załatwiono pozytywnie (tzn. udostępnieniem informacji publicznej), z tego w 285 przypadkach dotyczyły one informacji prostej i w trzech przypadkach – informacji przetworzonej. W ośmiu przypadkach wydano decyzje o odmowie udostępnienia informacji publicznej (z tego dwa przypadki dotyczyły informacji prostej i sześć – informacji przetworzonej). Nie wystąpił przypadek umorzenia postępowania o udostępnienie informacji publicznej, w sytuacji o której mowa w art. 14 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej. W 26 przypadkach poinformowano pisemnie wnioskodawców o tym, że Urząd nie dysponuje informacją publiczną, nie jest podmiotem zobowiązanym do jej udostępnienia, lub wskazana we wniosku informacja nie była informacją publiczną;
- c) w 2021 r.: wpłynęło 314 wniosków, w tym 284 wnioski załatwiono pozytywnie (tzn. udostępnieniem informacji publicznej), z tego w 282 przypadkach - informacji prostej i w dwóch – informacji przetworzonej. W trzech przypadkach wydano decyzje o odmowie udostępnienia informacji publicznej (dotyczyło to informacji przetworzonej), w 26 przypadkach umorzono postępowanie o udostępnienie informacji publicznej w sytuacji o której mowa w art. 14 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, w jednym przypadku wnioskodawca wycofał wniosek, bez związku tego faktu z zamiarem naliczenia mu opłaty za udostępnienie informacji publicznej³⁶;
- d) w 2022 r. (do 30 kwietnia): wpłynęły 154 wnioski, w tym 143 wnioski załatwiono pozytywnie (tzn. udostępnieniem informacji publicznej), z tego w 139 przypadkach informacji prostej i w czterech – informacji przetworzonej. W trzech przypadkach wydano decyzje o odmowie udostępnienia informacji publicznej (z tego dwa dotyczyły informacji prostej i jeden - informacji przetworzonej). Nie wystąpił przypadek umorzenia postępowania o udzielenie informacji publicznej w sytuacji o której mowa w art. 14 ust. 2 ustawy o dostępie informacji publicznej, w ośmiu przypadkach wystosowano pisma do wnioskodawców informujące, że Urząd nie dysponuje informacją publiczną, nie jest podmiotem zobowiązanym

³⁵ Na podstawie danych zebranych od 16 merytorycznych komórek Urzędu.

³⁶ Z uwagi na powzięcie przez niego informacji o braku właściwości miejscowej Urzędu.

do jej udostępnienia, lub wskazana we wniosku informacja nie była informacją publiczną.

(akta kontroli str. 17-22, 374-377)

2.6.1. Badanie prawidłowości obsługi 16 wniosków o udostępnienie informacji publicznej³⁷ wykazało, że we wszystkich zbadanych przypadkach: udostępnienie informacji publicznej nastąpiło w sposób i w formie zgodnej z wnioskiem, a przekazane informacje zostały oznaczone w wymagany sposób, określony w art. 3 ust. 1, art. 12 st. 1, art., 14 ust. 1 i 2 u.d.p., jak i zgodny z przyjętymi regulacjami wewnętrznymi Urzędu; informacja publiczna (zarówno informacja prosta, jak i przetworzona) została w myśl art. 6 ust. 1 ustawy o dostępie informacji publicznej udostępniona w zakresie zgodnym z żądaniem wyrażonym przez wnioskodawcę we wniosku o informację i zgodnie z art. 13 ust. 1-2 ustawy o dostępie informacji publicznej, w terminie 14-dniowym (faktycznie miało to miejsce w terminach 3 - 9 dni); nie wystąpiły przypadki naliczenia przez Urząd opłaty w związku z udostępnieniem informacji publicznej, a w próbie nie wystąpiły warunki dla zastosowania art. 15 tej ustawy.

(akta kontroli str. 429-430)

2.6.2. W latach 2019-2022 do 25 maja w Urzędzie wydano łącznie 23 decyzje o odmowie udostępnienia informacji publicznej (odpowiednio w poszczególnych latach: dziewięć, osiem, trzy i trzy) oraz jedną decyzję o umorzeniu postępowania³⁸. Od dwóch decyzji wnioskodawcy złożyli odwołania³⁹, a na rozstrzygnięcie jednej z nich⁴⁰ złożona została skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. W przypadku ww. decyzji procedury wynikające z ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁴¹ zostały zachowane. Urząd terminowo przekazał do WSA akta i odpowiedź na tę skargę. Ponadto w okresie objętym kontrolą do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu złożona została skarga na bezczynność Urzędu.

(akta kontroli str. 374-377)

W sprawie zakończonej skargą na bezczynność organu, wnioskodawca pismem z 14 stycznia 2019 r. zwrócił się do Urzędu o udostępnienie informacji w zakresie uchwały Rady Miejskiej Wolsztyna. Pismem z 24 stycznia 2019 r. Wojewoda poinformował wnioskodawcę, że przedmiotowa uchwała została umieszczona w BIP Urzędu Miejskiego w Wolsztynie. Wnioskodawca pismem z 4 lutego 2019 r. wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu wskazując, że do dnia złożenia skargi nie otrzymał wnioskowanej informacji. Wyrokiem z 11 lipca 2019 r. sąd oddalił skargę.

(akta kontroli str. 754-773)

Analiza uzasadnień dotyczących 15 decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej⁴² wykazała, że:

³⁷ Po cztery sprawy w każdym roku, systematyczny losowy dobór próby (z interwałem).

³⁸ IR-V.1331.9.2019.10.

³⁹ IR-IV.1331.13.2019.9, SN-VII.1331.3.2020.8.

⁴⁰ SN-VII.1331.3.2020.8.

⁴¹ Dz. U. z 2021 poz. 735, ze zm., dalej: kpa.

⁴² Nr OA-I.1331.4.2019.1, OA-I.1331.12.2019.1, SN-IV.1331.17.2019.14, ZD-VI.1331.1.2019.1, IR-IV.1331.5.2019.9, KN-I.1331.9.2019.21, FB-I.1331.5.2020.12, SN-V.1331.8.2020.5, SN-VII.1331.4.2020.13, IR-IV.1331.5.2021.13, SN-VII.1331.1.2021.13, ZK-IX.1331.1.2022.1, NP.-II.1331.1.2022.5, IR-IV.1331.13.2019.9, SN-VII.1331.3.2020.8.

- przyczyną wydania 13 decyzji (w tym dwóch, od których złożono odwołanie⁴³) był brak wykazania przez wnioskodawcę szczególnej istotności dla interesu publicznego udostępnienia informacji przetworzonej. Z uzasadnień decyzji wynikało, że w ocenie Urzędu wnioski dotyczyły w części udostępnienia informacji prostych, znajdujących się w jego posiadaniu, ale rozmiar i zakres żądanych informacji przesądził o tym, że w istocie żądano udostępnienia informacji przetworzonej – danych rozproszonych w różnych komórkach organizacyjnych Urzędu oraz w jednostkach podległych i dotyczyły kilku lat. Wnioskodawcy, pomimo wezwania, nie wykazali szczególnej istotności dla interesu publicznego w udostępnieniu informacji przetworzonej;
- w jednym przypadku⁴⁴ podstawą odmowy była tajemnica skarbowa zawarta w dokumentach, o których udostępnienie wnioskowano;
- w jednym przypadku⁴⁵ podstawą odmowy udostępnienia informacji publicznej było objęcie wnioskowanej dokumentacji klauzulą tajności na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych⁴⁶.

Urząd nie występował do wnioskodawców⁴⁷ o uzupełnienie danych osobowych (braków formalnych) uniemożliwiających wydanie decyzji. Wszystkie poddane analizie decyzje zawierały elementy określone w art. 107 kpa.

Urząd nie poniósł kosztów postępowań przed sądami administracyjnymi ani grzywnien na skutek nieprawidłowej realizacji obowiązków związanych z udostępnianiem informacji publicznej.

(akta kontroli str. 463-748)

2.6.3. Wniosek z 28 listopada 2019 r. o udostępnienie informacji publicznej, zakończony decyzją o umorzeniu postępowania, w zakresie udostępnienia dokumentacji projektu budowlanego (wraz załącznikami), dotyczył budowy linii energetycznej. Wojewoda 12 grudnia 2019 r. na podstawie art. 14 ust. 2 udip, zwrócił się o uzupełnienie wniosku poprzez wskazanie sposobu i formy udostępnienia informacji dotyczącej projektu budowlanego wskazując, że z projektem można zapoznać się w gmachu Urzędu, a z uwagi na to, że projekt jest bardzo rozbudowany (zawierał kilkadziesiąt rysunków wieloformatowych), jego kopiowanie musiałoby zostać zlecone do wykonania firmie zewnętrznej, co wiązałoby się z koniecznością poniesienia przez wnioskodawcę ewentualnych kosztów tego zlecenia⁴⁸. W piśmie poinformowano wnioskodawcę o 14 dniowym terminie wskazania sposobu udostępnienia informacji, z zastrzeżeniem że w przypadku braku tego wskazania postępowanie zostanie umorzone. Z uwagi na brak odpowiedzi na ww. pismo, Wojewoda decyzją z 11 lutego 2020 r. umorzył postępowanie w sprawie udostępnienia informacji publicznej. Decyzja ta zawierała wszystkie elementy określone w art. 107 §1 kpa.

(akta kontroli str.749-753)

2.6.4. Z dokumentacji przedłożonej do kontroli przez BOA wynika, że w okresie objętym kontrolą NIK nie wystąpiły przypadki nieudzielenia przez WUW odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej. W żadnym z dwóch postępowań

⁴³ IR-IV.1331.13.2019.9, SN-VII.1331.3.2020.8.

⁴⁴ KN-I.1331.9.2019.21.

⁴⁵ ZK-IX.1331.1.2022.1.

⁴⁶ Dz.U. z 2019 r. poz. 742.

⁴⁷ Nie było takiej konieczności.

⁴⁸ Na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej.

zakończonych wycofaniem wniosków, przyczyną wycofania nie był zamiar lub naliczenie przez WUW opłaty za udostępnienie informacji publicznej.

(akta kontroli str. 14-22, 374-377)

2.7. Do Urzędu w okresie objętym kontrolą NIK wpłynęły łącznie dwa odwołania od decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej, w tym:

- a) decyzję nr IR-IV.1331.13.2019.9 z 17 lutego 2020 r. organ odwoławczy (Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego) uchylił w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania, wskazując, które informacje mogą zostać udostępnione. Wojewoda, wykonując przedmiotowe rozstrzygnięcie, udostępnił częściowo informację publiczną, a w pozostałym zakresie wydał decyzję odmowną ze wskazaniem, że wnioskodawca nie wykazał szczególnej istotności udostępnienia informacji przetworzonej dla interesu publicznego. Wydana decyzja o odmowie udostępnienia informacji w części, nie została zaskarżona. Terminy określone w ustawie o dostępie do informacji publicznej zostały w opisanym przypadku zachowane.
- b) decyzję SN-VII.1331.3.2020.8. z 13 stycznia 2021 r., organ odwoławczy (Minister Rozwoju, Pracy i Technologii) utrzymał w mocy, a skarga wniesiona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie została oddalona. Terminy wynikające z ustawy o dostępie do informacji publicznej zostały zachowane.

(akta kontroli str. 470-472, 675-748)

2.8. W wyrokach sądy administracyjne w dwóch przypadkach oddaliły skargi w całości i nie nakazywały Wojewodzie żadnych działań w tym zakresie.

(akta kontroli str. 374-377)

2.9. Według wyjaśnień Zastępcy Dyrektora BOA, w Urzędzie rutynowo wywieszane są na tablicy ogłoszeń informacje, w tym informacje o wolnych stanowiskach pracy, zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej⁴⁹.

(akta kontroli str. 932)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Stwierdzone
nieprawidłowości

Części informacji w badanych kategoriach, które opublikowano w BIP Urzędu, nie oznaczono niektórymi danymi wymaganymi art. 8 ust. 6 udip, w tym:

- w informacjach dotyczących treści oferty o zatrudnieniu wszystkich zbadanych (ośmiu) postępowań oraz w zestawieniach zbiorczych kontroli za poszczególne lata objęte kontrolą brak było danych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 3 i 4 udip, tzn. określających tożsamość osoby, która wprowadziła informację do BIP, oznaczenia czasu wytworzenia informacji i czasu jej udostępnienia;
- w informacjach o wynikach kontroli przeprowadzanych w Urzędzie oraz w jednym ogłoszeniu o wynikach naboru („oferta pracy nr 2”) - brak było danych, o których mowa w art. 8 ust 6 pkt 2-4 udip, tzn. danych osób wytwarzających i umieszczających informacje w BIP jak i dat utworzenia i wprowadzenia informacji do BIP.

⁴⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1233 ze zm.

Wojewoda, podał w wyjaśnieniach, że *w trakcie kontroli NIK uruchomiono metryczki z danymi istniejącymi w systemie BIP, które jednocześnie stanowią dane określone w art. 8 ust. 6 ustawy o dostępie do informacji publicznej.*

(akta kontroli str. 830-885, 924-931, 952-956)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie udostępnianie informacji publicznej, zarówno na stronach BIP, jak i na wniosek. Prawidłowo realizowano zadania dotyczące zabezpieczenia i ochrony stron BIP, jak i treści na nich zawartych. Terminowo udostępniano informację publiczną na wniosek i nie pobierano za to opłat. Na stronie BIP udostępniano objęte badaniem NIK: dane kontaktowe koordynatora ds. dostępności, naborów pracowników, kontroli przeprowadzonych w Urzędzie i przez Urząd, informacji o realizowanych programach społecznych i gospodarczych oraz informacji o prowadzonych rejestrach i sposobach uzyskania informacji w nich zawartych.

Nieprawidłowości dotyczyły braku w niektórych informacjach na stronach BIP Urzędu danych wymaganych przepisami udip, w tym: określających tożsamość osoby, która wytworzyła informację lub odpowiadała za jej treść; danych osoby która wprowadziła informację do BIP, a także braku oznaczenia czasu wytworzenia informacji i czasu jej udostępnienia w BIP. Zdaniem NIK miały one jednak charakter formalny i nie miały istotnego znaczenia dla udostępniania informacji publicznej.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Określenie w zakresach obowiązków osób odpowiedzialnych za prowadzenie BIP Urzędu, zadań faktycznie przez nie realizowanych.
2. Umieszczanie przy każdej informacji publikowanej w BIP wymaganych przepisami udip danych, określających: tożsamość osoby, która wytworzyła informację lub odpowiada za jej treść, tożsamość osoby, która wprowadziła informację do BIP oraz określających czas wytworzenia informacji i czas jej udostępnienia w BIP.
3. Zapewnienie rzetelnego prowadzenia centralnego rejestru wniosków o udostępnienie informacji publicznej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 22 lipca 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontrolerzy
Grzegorz Malesiński
Doradca prawny

p.o. Dyrektora
dr Marcin Stefaniak

.....
podpis

.....
podpis

Mirosław Babkiewicz
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis